

SIS FINANCE

voor professionals door professionals

Executive summary Kostenonderzoek Kraamzorg 2023

drs. Koen Perik RC
Odette Perik MBA

31 oktober 2023

Achtergrond Kostenonderzoek Kraamzorg 2023

- ZN en Bo Geboortezorg hebben gezamenlijk een kostenonderzoek geïnitieerd, dat tot doel heeft betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de financiële stand van zaken in de sector Kraamzorg.
- Vraagstelling:
 - Stel een onafhankelijke onderbouwing/verdieping van de quickscan op, gebaseerd op cijfers over 2022. Maak hierbij een vergelijking met de situatie in 2019 (uit eerder onderzoek SIS Finance, met cijfers 2016/17).
 - Gebruik ook niet-financiële indicatoren zoals aantal geleverde zorguren, aantal geboortes, verzuim, vacatures en digitale zorg; benoem mogelijke effecten van de hoge inflatie in 2022 en reeds doorgevoerde indexatie van tarieven.
 - Betrek de ontwikkeling van NZa tarieven en loonontwikkeling.

Inkadering onderzoek

De opdracht is een kostenonderzoek naar kraamzorg in Nederland, gebaseerd op controleerbare feiten.

Buiten scope

Er zijn geen kwalitatieve interviews afgenomen. Wel is met ZN, BO Geboortezorg en NZa gevalideerd welke gegevens uit het onderzoek relevantie kunnen hebben voor de eindrapportage.

Vragen en opmerkingen over innovatie, het effect van zorghotels, digitale zorg en IT-ondersteuning kunnen niet objectief worden meegenomen. Deze zijn daarom geen onderdeel van de rapportage.

De rapportage bevat geen duiding of nadere analyse van oorzaken, problemen en mogelijke oplossingen. In de stuurgroep van 1 september is aangegeven dat deze vanuit de branche zelf zullen worden opgepakt.

Overall financieel beeld

- Het netto resultaat (verlies) in de sector op basis van dit onderzoek bedraagt -3%.
- Het gemiddeld eigen vermogen als percentage van de opbrengsten bedraagt 1%.
- 19 van de 40 organisaties maken winst, 27 van de 40 hebben een positief eigen vermogen.

financiële indicatoren	
omzet (€)	286.791.212
netto resultaat (€)	(7.892.722)
netto resultaat / omzet (%)	(3%)
afschrijvingen / omzet (%)	1%
eigen vermogen / omzet (%)	1%
solvabiliteit (%)	2%
current ratio (#)	1,2

De aangeleverde antwoorden zijn gecontroleerd op basis van de jaarrekeningen 2022.

In een enkel geval is een correctie op de kosten toegepast: dit betrof toepassing van een norminkomen waar geen salaris was opgenomen voor kraamverzorgenden.

Operationeel beeld bij de 40 organisaties (1)

Operationele indicatoren 1

	A	B	C	D	E	Totaal
Productiviteit	65,6%	65,0%	65,8%	67,6%	62,5%	65,5%
Begeleiding	2,6%	1,1%	2,2%	1,8%	0,4%	2,3%
Scholing	2,3%	1,4%	4,6%	1,9%	6,2%	2,3%
Reistijd	0,7%	0,8%	0,8%	0,8%	0,2%	0,7%
Verzuim	11,3%	13,0%	10,6%	10,5%	11,7%	11,5%
Vakantie/overig	17,6%	18,7%	15,9%	17,3%	19,0%	17,6%
<i>Totaal uren</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
<i>Ingevuld aantal:</i>	<i>7/9</i>	<i>6/6</i>	<i>7/9</i>	<i>6/9</i>	<i>3/7</i>	<i>29/40</i>

- In bovenstaand overzicht is de urenverantwoording vanuit de 40 kraamzorgorganisaties weergegeven. Deze is direct afkomstig uit de verschillende IT-applicaties die de organisaties voor interne sturing en facturering gebruiken.
- ZZP-organisaties kennen alleen declarabele uren en zijn niet opgenomen.

Operationeel beeld bij de 40 organisaties (2)

Operationele indicatoren 2

	A	B	C	D	E	Totaal
Gemiddelde uren per cliënt	38	37	35	32	36	38
Gemiddelde leeftijd KVZ incl. Leerlingen	47	48	45	45	46	47
# Leerlingen/ # KVZ (FTE)	7%	9%	12%	15%	18%	8%
Indirect personeel/totaal personeel (FTE)	9%	12%	9%	7%	6%	10%
Saldo instroom - uitstroom KVZ (FTE)	-310	-59	-31	16	-13	-398
Vacatures 31/12/2022	527	58	79	17	15	696
Vacatures 30/6/2023	574	66,5	72	18	16	747

- In bovenstaand overzicht is overige operationele gegevens opgenomen, afkomstig uit de personeelssystemen. Bij uren per client zijn 2 outliers niet meegenomen.
- ZZP-organisaties hebben alleen aantal cliënten en de gemiddelde leeftijd aangegeven.

Bevindingen

- Gesteld kan worden dat de branche niet financieel gezond is.
 - Het **netto resultaat** (verlies) in de sector op basis van dit onderzoek bedraagt -3%.
 - Het **eigen vermogen** in de sector als percentage van de opbrengsten bedraagt 1%.
 - De **solvabiliteit** in de sector bedraagt 2%*.
 - De **current ratio** in de sector bedraagt 1,2**.
 - 19 van de 40 organisaties maken winst en 27 van de 40 hebben een positief eigen vermogen.
- Dit beeld is in elk de omvangsgroepen vergelijkbaar. Twee uitzonderingen:
 - Groep E kent een relatief hoge winstgevendheid (7%); deze hebben de laagste overhead (6%).
 - Zowel groep E als groep ZPP hebben geen deelnemers met een negatief eigen vermogen.

* De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen vermogen aan de ene kant en het vreemde vermogen aan de andere kant weer. Het kengetal geeft de mate aan waarin de organisatie over een buffer beschikt om eventuele verliezen op te vangen.

** De current ratio is een kengetal voor het vaststellen van de liquiditeit van een onderneming. De current ratio geeft aan of er voldoende geld op de bank staat waarmee er op korte termijn betalingen kunnen doen, bijvoorbeeld betaling van salarissen.

Conclusie

- Met een netto resultaat van -3%, een gemiddeld eigen vermogen als percentage van de omzet van 1%, een solvabiliteit van 3% en een current ratio van 1,2 kan gesteld worden dat de kraamzorgsector in 2022 niet financieel gezond is.

- Andere opvallende conclusies uit het onderzoek zijn de volgende:
 - Hoog ziekteverzuim.
 - Hoge uitstroom.
 - ZZP-organisaties maken niet of nauwelijks winst.
 - Laag aandeel ondersteuning: het percentage indirect ('overhead') is 10%.